

Висновки. Визначено регресійне рівняння, що встановлює кількісний вплив допоміжних речовин у складі гранул на основі поєднання речовин синтетичного та рослинного походження на сипкість лікарської досліджуваної форми.

Аналіз отриманого регресійного рівняння довів можливість його використання як математичного опису для зазначеного дослідження.

Список літератури

1. Воскобойников Ю. В. Регрессионный анализ данных в пакете MATHCAD : учебное пособие. Санкт-Петербург : Ланкастер, 2011. 224 с.
2. Воскобойников Ю. Е. Эконометрика в Excel. Новосибирск, 2011. 154 с.
3. Грошовий Т. А., Марценюк В. П., Кучеренко Л. І. та ін. Математичне планування експерименту при проведенні наукових досліджень в фармації. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2008. – 367 с.
4. Журавский А. А., Зеленский А. И., Синяева А. И., Кутова О. В. Новый метод статической обработки результатов научных исследований. *Научно-практические основы общинженерной подготовки специалистов фармации* : материалы I Междунар. науч.-практ. интернет-конф., м. Харків, 25–26 октяб. 2018 р. Харьков : НФаУ, 2018. С. 96–101.
5. Ковалевська І. В., Рубан О. А., Кутова О. В. Визначення технологічних параметрів одержання капсул з рослинними екстрактами. Український журнал клінічної та лабораторної медицини. 2009. № 1 (4). С. 22–25.

Дослідження сутності ролі фармацевтичного персоналу в системі забезпечення якості GPP-орієнтованих аптек

Лебедин А.М., Хоролець О.П.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

Alla_leb7@ukr.net

Вступ. В Україні GPP (Good Pharmacy Practice) було введено в вигляді відповідної настанови Міністерства охорони здоров'я (МОЗ) України, шляхом прийняття необхідних стандартів. Надалі їх було імплементовано в Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною реалізації лікарських засобів. За основу при розробці національних стандартів GPP було взято настанову «Належна аптечна практика (НАП): стандарти якості аптечних послуг», затверджену Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) та FIP (Federation International Pharmaceutical), від якої залежить виконання всіх процесів [2].

Основною місією аптечної практики є сприяти поліпшенню здоров'я і допомагати пацієнтам справлятися з проблемами, пов'язаними зі здоров'ям, для цього необхідно найкращим чином використовувати лікарські засоби. Ця місія складається з шести компонентів: бути легко доступним для пацієнтів; виявлення і управління або усунення

проблем, пов'язаних зі здоров'ям; пропаганда здорового способу життя; забезпечення ефективності лікарських засобів; запобігання шкоди від лікарських засобів.

Фармацевтичні працівники повинні бути визнані в якості професіоналів медичної допомоги, які можуть проконсультувати пацієнтів з питань, пов'язаних зі здоров'ям. Тому що продукти і послуги охорони здоров'я знаходяться в доступності фармацевтичного працівника, і деякими проблемами можна управляти на етапі консультації [1].

Мета дослідження. Провести дослідження сутності ролі фармацевтичного персоналу в системі забезпечення якості GPP-орієнтованих аптек.

Методи та об'єкти дослідження. В роботі застосовувались методи: історичний, логічний, структурний аналіз.

Основні результати. З метою вивчення думки фармацевтичних працівників про впровадження Належної аптечної практики проведено анонімне анкетування 50 фармацевтичних працівників аптек м. Харків (Україна). Дане анкетування є одним з видів соціологічного дослідження для визначення стану аптечних організацій в умовах впровадження стандартів Належної аптечної практики в Україні. В результаті проведеного анкетування встановлено, що стаж роботи 1 рік 25 %, від 1 до 5 років 45 %, більше 5 років 30 %. При визначенні кількості людей, що звертається до аптеки протягом дня встановлено: в середньому аптеки обслуговують до 500 чоловік 60 %, аптеки, 300 чоловік 35 %, які обслуговують до 100 чоловік складає всього 5 %.

Було досліджено з якими скаргами найчастіше звертаються відвідувачі аптек: 85,7 % скарг пов'язані з незадовільним фізичним станом споживачів, при цьому з них: 37 % потребують обов'язкового звернення за консультацією до сімейного лікаря, 27,7 % можна вирішити за допомогою рекомендацій провізора, 21 % з хронічними патологіями, що перебувають у постійному діалозі зі своїм лікарем. Із 37 % населення, котрим необхідна консультація сімейного лікаря, тільки 5 % позитивно сприймають дану рекомендацію, інші 32 % вимагають консультації провізора, і не проявляють прихильності додаткового візиту до сімейного лікаря. Провізорами було підмічено, що в період вересень-листопад 2020 року збільшилась кількість звернень з приводу профілактики та додаткової імунотерапії це 14,3 % населення.

Знаннями стандартів належної аптечної практики (GPP) володіє 72 % співробітників, з яких 40 % знають не всі основні напрямки.

При аналізі ставлення респондентів до аспектів відповідального самолікування було виявлено, що 52 % опитаних мають негативне ставлення і найчастіше радять звертатись за консультацією до сімейного лікаря. В ході опитування було визначено чи володіють інформацією працівники першого столу щодо дотримання відповідального самолікування

відвідувачами аптек. В результаті з'ясовано, що 60: відвідувачів практикують відповідальне самолікування. Більшою мірою відвідувачі аптеки отримують консультацію від фармацевтичних працівників аптеки (в 82 % випадках) та 18 % все-таки вважають за краще звернутись до сімейного лікаря при виникненні скарг на стан здоров'я.

Висновки. Для поліпшення використання лікарських засобів, фармацевтичні працівники несуть відповідальність за багато аспектів процесу використання лікарських засобів, кожен з яких важливий для досягнення хороших результатів від процесу лікування.

GPP – це аптечна практика, яка відповідає потребам людей, що використовують послуги фармацевтичних працівників для надання оптимальної, заснованої на фактичних даних медичної допомоги. Для підтримки цієї практики важливо, щоб існувала національна структура стандартів якості та методичні рекомендації.

Список літератури

1. Проект наказу МОЗ України «Про затвердження Настанови «Лікарські засоби. Належна аптечна практика» // Еженедельник аптека. 2013. № 874 (3). С.19-20.
2. World Health Organization. Joint FIP/WHO Guidelines on Good Pharmacy Practice: Standards for quality of pharmacy services. Geneva: WHO; 2011. [accessed Jan 2 2020]. Available at: <https://apps.who.int/medicinedocs/documents/s1k-en/s1k-en.pdf>

Дослідження лікарської рослинної сировини та лікарських форм, що містять біофлавоноїди

Лесніцький Я.О., Глущенко О.М.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Київ, Україна

Terminol@ukr.net

Вступ. На сьогодні в світі відкритим залишається питання щодо створення препаратів на основі біологічно активних речовин (БАР), серед яких значну частку займають біофлавоноїди. Встановлено, що біофлавоноїди проявляють антиоксидантні властивості, здатні запобігати надмірному окисленню білків, нуклеїнових кислот, ліпідів та захищають клітини від ушкодження оксидантами. Данні літературних джерел вказують на протизапальну, ранозагоювальну та противірусну дії біофлавоноїдів [3]. Стан шкіри погіршується внаслідок окисного процесу, що призводить до зменшення активності ферментів та зміни клітинного складу тканини. Саме через ці властивості використання біофлавоноїдів є доречними при лікуванні ушкоджень шкіри, а використання м'яких лікарських форм (МЛФ) пришвидшує потрапляння БАР та прискорює загоєння рани.